

Dvd 'Bever in Nederland'

Als voorzitter van de Beverwerkgroep Nederland had ik al veel gehoord over de erg leuke nieuwe filmpjes van Willy de Koning. Maar ik had, tot mijn grote spijt, de dvd nog niet onder ogen gehad. Ik was dan ook blij verrast toen ik gevraagd werd om de DVD te bekijken en een recensie over te schrijven, eindelijk kon ik mijn nieuwsgierigheid uitleven.

Jolanda Snellenberg

De dvd bevat drie documentaires, allemaal gefilmd door Willy zelf. De kortste is voor een leeftijdsgroep van 5-8 jaar (15 minuten), de volgende voor 9-12 jaar (20 minuten) en de langste (30 minuten) voor volwassenen. Het brengt het wel en wee van de Limburgse bever (en zijn omgeving) in ieder geval prachtig in beeld! De dvd-hoes ziet er erg leuk uit. Het menu daarentegen herinnert je er helaas wel aan dat de dvd in eigen beheer is uitgegeven. Gelukkig laten de beelden uit de documentaires je dat weer helemaal vergeten. Alle drie de delen zitten vol met mooie, soms ook erg grappige filmpjes van Nederlands grootste knaagdier. Ook de feitjes die Willy erbij vertelt zijn erg

leuk om te horen, zeker voor mensen die nog niet zo veel van bevers weten. Helaas heeft Willy moeite om het enthousiast over te brengen door de ietwat overdreven articulatie, waardoor het soms wat langdradig wordt. Gelukkig hoeft dit geen belemmering te zijn door de mooie beelden. Je kan niet naar deze beelden kijken zonder verliefd te worden op dit lompe dier. En ook de stukjes waarin niets wordt verteld worden begeleid door goed passende muziek. Zelf vond ik de versie van 20 minuten het leukst om naar te kijken. Iets minder strak dan de documentaire voor volwassenen, maar wel met alle vergelijkingen van de beelden die ook in de versie voor

de jongste kijkers zitten. Vooral het muziekje onder de wandelende bever maakte me erg aan het lachen. Aangezien ik zelf geen ervaring heb met kinderen, kan ik moeilijk inschatten in hoeverre de leeftijdscategorieën kloppen bij de tekst, maar ik denk dat het wel goed zit. Ideaal dus om tijdens biologielessen op basisscholen te vertonen. Het is niet een film die je 's avonds met wat chips op de bank kan bekijken, maar zeker wel een erg leerzame en mooi gefilmde documentaire. Willy de Koning is natuurlijk geen David Attenborough, maar als je zulke leuke, sprekende beelden weet te filmen, is dat ook niet nodig. Laat ik afsluiten met de opmerking dat ik het absoluut niet eens ben met wat er op de voorkant van het hoesje staat: "Ooit zelf een bever gezien? Nee? Kijk dan gauw, want op deze films zijn voldoende bevers te zien!" Ik heb al vaker bevers en hun bouwwerken gezien, maar ik vond het nog steeds leuk om de dvd te bekijken! Het is dus zeker niet alleen leuk voor mensen die nog nooit een bever hebben gezien.

De dvd is voor €15,00 (excl. verzendkosten) per e-mail te bestellen via willydekoning@home.nl

NEDERLAND

Cursusprogramma 2012 voor professionals

De Steunstichting VZZ organiseert in 2012 diverse cursussen voor professionals. Nieuw dit jaar is de cursus 'Lanenbeheer voor vleermuizen' in Noord-Brabant in samenwerking met Probos. Andere cursussen die dit jaar op het programma staan zijn de 'WABO-workshop Natuur' (samen met Ekotree), 'Herkennen van potentiële vleermuiswaarden in het kader van quickscans en ander ecologisch vooronderzoek' en 'Vleermuizen en Planologie'. Ook zal er komend voorjaar een meerdaagse bat-detectorworkshop worden gegeven. Data en nadere informatie zijn te vinden op www.zoogdiervereniging.nl

Landelijke Zoogdierdag en ALV op 21 april

Op zaterdag 21 april a.s. organiseert de Zoogdiervereniging haar Landelijke Zoogdierdag en de Algemene Ledenver-

gadering. Dit jaar staat deze themadag in het teken van het Jaar van de Bever. Deze dag wordt in Nijmegen gehouden. Op het programma staan verschillende lezingen over bevers en andere watergebonden zoogdieren zoals de otter. Kijk voor het programma en informatie over hoe aan te melden op www.zoogdiervereniging.nl.

Zoogdiervereniging heeft nieuwe voorzitter en directeur

Omdat voorzitter Jacob van Olst aan het eind van zijn derde termijn was gekomen en directeur Jos Teeuwisse met pensioen ging, zijn er afgelopen tijd voor hun posities nieuwe personen gezocht. Inmiddels is Hans van Dord benoemd als de nieuwe voorzitter van de Zoogdiervereniging en Steunstichting VZZ (de

werkorganisatie van de vereniging). Hans van Dord is nieuw voor de Zoogdiervereniging, maar zeker niet voor de wereld van de Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's). Momenteel is hij ook voorzitter van FLORON en eerder was hij een lange periode voorzitter van SOVON. Inmiddels is hij gepensioneerd, daarvoor werkte hij bij Arcadis en de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders. Rob van Westrienen is directeur a.i. van zowel de vereniging als de werkorganisatie geworden. Rob van Westrienen blijft daarnaast ook directeur van RAVON. Rob was sinds september 2011 al interim bedrijfsleider bij de Steunstichting VZZ, zodat Jos Teeuwisse deels kon worden vrijgemaakt om de samenwerking tussen de werkorganisaties van de Zoogdiervereniging en RAVON te onderzoeken. Deze samenwerking zal naar verwachting steeds meer vorm krijgen, met het huidige interim directeurschap als duidelijk voorbeeld daarvan. Rob van Westrienen is zowel directeur a.i. van de vereniging als van de werkorganisatie. In de dagelijkse praktijk zal Stefan Vreugdenhil als MT-lid bij de werkorganisatie optreden als contactpersoon voor verenigingszaken.

Beverwerkgroep Nederland heet voortaan Calutra!

2012 is door de Beverwerkgroep en Zoogdiervereniging uitgeroepen tot het Jaar van de Bever. Ondanks dat beide momenteel erg druk bezig zijn met het organiseren van het 'Jaar van de Bever', is er toch nog tijd voor ander heugelijk nieuws. Vanaf heden gaat de Beverwerkgroep haar werkveld uitbreiden en ook aandacht besteden aan een ander Nederlands watergebonden zoogdier: de otter! Natuurlijk dekt de naam Beverwerkgroep hierdoor de lading niet meer. De werkgroep zal dus in de toe-

Hans van Dord

komst door het leven gaan onder de naam 'CaLutra: Bever- en otterwerkgroep Nederland'. Deze nieuwe naam is ontstaan uit een samenvoeging tussen de Latijnse namen van de bever en otter, respectievelijk *Castor fiber* en *Lutra lutra*. Dat de samenvoeging van otter en bever in één werkgroep zo gek nog niet is, hebben de dieren de afgelopen tijd zelf bewezen door de recente vondst van een otter in een oude beverburcht in het Zuidlaardermeer! We hopen in de toekomst op meer plaatsen zo'n mooie samenwerking tussen de dieren te gaan zien als beide soorten zich verder door Nederland verspreiden. Op 21 april is de officiële aftrap van het Jaar van de Bever tijdens de Landelijke Zoogdierdag. Deze dag staat in het teken van de bever en andere watergebonden zoogdieren. Kijk voor meer informatie op www.zoogdiervereniging.nl.

Afscheid Jos Teeuwisse

Na zes jaar directeur te zijn geweest van de Zoogdiervereniging en Steunstichting

Twee vleermuizen op stellen bieden het cadeau aan. Foto Herman Limpens

VZZ nam Jos Teeuwisse op 27 januari officieel afscheid. Bij zijn vertrek werd stilgestaan tijdens een minisymposium 'De toekomst van de natuursector'. Diverse sprekers gaven vanuit verschillende invalshoeken hun visie op dit thema. De presentaties zijn terug te vinden op de website. Namens de collega's

Foto Willy de Koning

kreeg Jos een batdetector aangeboden door twee bijzonder gasten.

Nieuwe werkgroepen Zoogdierverseniging

De Zoogdierverseniging heeft twee nieuwe werkgroepen. De eerste, de Stichting Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland is weliswaar geen onbekende maar was geen officiële werkgroep van de Vereniging. Mede door de samenwerking rondom het Zoogdierverseniging.nl project in Zuid-Holland heeft de Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland besloten zich bij de Zoogdierverseniging aan te sluiten. De KNNV Delfland heeft zich eveneens aangesloten bij de Zoogdierverseniging. Ook enkele andere provinciale werkgroepen hebben aangegeven zich graag te willen aansluiten bij de Zoogdierverseniging, waar wij uiteraard voor openstaan.

Batlife Europe

De Zoogdierverseniging heeft afgelopen zomer samen met de Duitse NaBu en de Engelse Bat Conservation Trust een nieuwe internationale non-profit organisatie opgericht: Batlife Europe. Dit is een samenwerkingsverband van natio-

nale vleermuisbeschermende organisaties uit heel Europa en zal zich, zoals de naam al zegt, bezighouden met de bescherming van vleermuizen. Het gaat dit doen door informatie tussen nationale vleermuisorganisaties uit te wisselen, Europese beschermingskansen en -acties te identificeren, voor bescherming noodzakelijke gegevens te verzamelen en beheren, zijn leden helpen met het opleiden van vrijwilligers, het schrijven en uitvoeren van beschermingsplannen en het ontwikkelen van onderzoeks- en beschermingprotocollen. Natuurlijk worden deze zaken afgestemd met Eurobats, het samenwerkingsverband van overheden die de Bats Agreement hebben ondertekend. Op dit moment hebben zich meer dan 30 vleermuisverenigingen aangesloten en zijn de eerste acties al uitgevoerd: een protest gericht op opnames van een actiefilm in een van de belangrijkste vleermuisverblijven in Bulgarije, en het opstellen van een interna-

Even voorstellen...

Mag ik mij even voorstellen? Ik ben Rob van Westrienen en sinds 1 januari 2012 interim directeur van de Zoogdierverseniging en de werkorganisatie. Ik volg Jos Teeuwisse op die per dezelfde datum afscheid heeft genomen.

Ik doe dit voor anderhalve dag in de week, de andere taken van Jos worden door andere MT-leden overgenomen. De rest van de week ben ik directeur van RAVON, de collega-organisatie die zich bezighoudt met onderzoek aan en bescherming van reptielen, amfibieën en vissen. Hiervoor heb ik gewerkt bij Het Natuurloket, Wetlands International en het (voormalige) ministerie van LNV. Daarvoor heb ik Biologie gestudeerd in Amsterdam met als specialisatie Ecohydrologie. Ik kijk inmiddels al meer dan 30 jaar naar vogels, maar ook andere diergroepen (zoogdieren, vlinders, amfibieën, ...) hebben mijn warme belangstelling. Ik ben getrouwd, heb twee zoons en woon in Nijmegen. Ik kom te weinig buiten, maar compenseer het enigszins doordat ik sinds een jaar hardloopt in het mooie Rijk van Nijmegen en af en toe werk in het landschap.

Ongeveer een jaar geleden kwamen Jos en ik te spreken over de veranderende wereld om ons heen: de financiële crisis en een sterk veranderende politieke wind, zeker voor wat betreft natuur. Wat ons allebei enorm stoorde was het volledige gebrek aan reactie hierop van de natuursector. We vonden dat er iets moest veranderen in die sector. Door veel intensiever samen te werken en door over je eigen schaduw heen te stappen, zouden de natuurorganisaties sterker worden en veel beter als één sector kunnen opereren.

We zijn dicht bij huis begonnen: waar zouden de Zoogdierverseniging en RAVON elkaar kunnen versterken? Wij kwamen er op uit dat intensieve samenwerking van de werkorganisaties voordeel kan opleveren omdat we opdrachtgevers beter kunnen bedienen, een hogere kwaliteit producten kunnen leveren, robuustere organisaties worden en de ondersteunende diensten efficiënter kunnen werken. Hierdoor komt er meer geld en tijd beschikbaar voor het realiseren van onze doelstelling: het beschermen van zoogdieren en hun leefomgeving. Belangrijk uitgangspunt is hierbij overigens dat de beide organisaties zelfstandig blijven en hun eigenheid bewaren.

Het bestuur van de Zoogdierverseniging en de Raad van Toezicht van RAVON zijn ook van mening dat intensievere samenwerking deze voordelen kan opleveren. De komende maanden gaan we deze samenwerking verder vormgeven en zult u er zeker meer van horen!

Rob van Westrienen

Interim directeur Zoogdierverseniging

tionale vleermuisindex, gebaseerd op wintertellingen uit heel Europa. Meer informatie vindt u op www.batlife-europe.info of kunt u opvragen bij info@jasjadekker.nl (vicevoorzitter) of stefan.vreugdenhil@zoogdierverseniging.nl (contactpersoon Zoogdierverseniging).

Nieuwe natuurwet

Het ministerie van EL&I werkt al enige tijd aan een nieuwe natuurwet, waarbij de huidige natuurbeschermingswetten worden samengevoegd. Net als vrijwel alle andere natuurorganisaties zijn wij van mening dat te veel soorten en leefgebieden hun bescherming verliezen. Daarom is de Zoogdierverseniging samen met tientallen andere organisaties zeer actief in een lobby voor een betere natuurwetgeving. In dat verband zijn wij meerdere keren aanwezig geweest bij gesprekken met staatssecretaris Bleker. Op het moment van schrijven (medio februari) is nog niet helemaal duidelijk hoe de wet er precies uit komt te zien, maar wel dat aan belangrijke eisen nog niet tegemoet wordt gekomen. Wij blijven daarom met onze partners aandacht vragen voor de voorgenomen plannen, bij de politiek en het algemeen publiek.

VLAANDEREN

10 jaar Natuurpunt en Zoogdierenwerkgroep

Op 10 december 2011 vierde Natuurpunt haar tienjarig bestaan. Toen tien jaar geleden de natuurverenigingen De Wielewaal en Natuurreservaten fusioneerden tot Natuurpunt, werd ook de Natuurpunt Zoogdierenwerkgroep opgericht. Hiermee werd het in 1998 opgestarte 'Samenwerkingsverband Zoogdiereninventarisatie' officieel gemaakt. Dit was een samenwerking tussen de Jeugdbond voor Natuur en Milieu (JNM), de Zoogdierenwerkgroep van De Wielewaal, de Vleermuizenwerkgroep van Natuurreservaten, de Kerkuilwerkgroep van Vogelbescherming en het Instituut voor Natuurbehoud (IN, nu INBO). De wortels van de Zoogdierenwerkgroep moeten we evenwel verder terug in de tijd zoeken toen in 1976 in de schoot van de Wielewaaljongeren - de jeugdafdeling van De Wielewaal - de

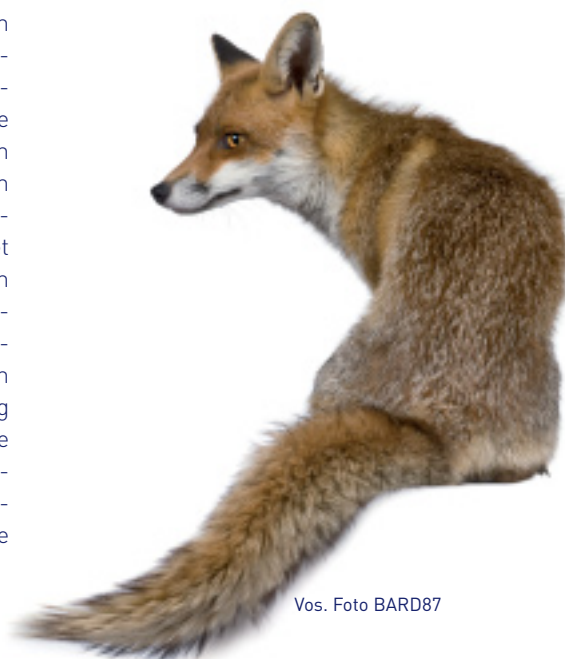
'Vlaamse Zoogdierenwerkgroep' werd opgestart. Al gauw ontgroeide deze de jongerengroep tot een volwaardige werkgroep voor alle geïnteresseerden in zoogdieren. In 2001 startte de Natuurpunt Zoogdierenwerkgroep met projecten rond enkele soorten zoals eekhoorn en hamster, maar ook gegevens rond de verspreiding van zoogdieren in het algemeen werden verzameld, wat in 2004 resulteerde in een Zoogdierenatlas. In 2005 werd Zoogdier een Vlaams-Nederlands tijdschrift en konden Natuurpuntleden voortaan goedkoper een abonnement nemen. In datzelfde jaar werd de eerste versie van de website www.zoogdierenwerkgroep.be gelanceerd, die ondertussen in 2011 een facelift gekregen heeft. Enkele jaren later, in 2008, was de Zoogdierenwerkgroep toe aan een doorstart en heel wat nieuwe impulsen (en bestuursleden) kwamen er onder leiding van voorzitter Paul Van Daele. Soortbescherming- en monitoringprojecten werden nieuw leven in geblazen, allerlei belevingsactiviteiten werden georganiseerd en tegelijkertijd werd ook steeds meer beleidsmatig gewerkt met bijvoorbeeld een geslaagde 'ottercampagne'. De Zoogdierenwerkgroep zal zich ook in de toekomst blijven inzetten voor monitoring, bescherming en een beter beleid voor zoogdieren. Een inzet die, gezien de recente ontwikkelingen in verband met de hamster en vos in Vlaanderen, meer dan ooit nodig is.

Vos in Vlaanderen vogelvrij verklaard

Jammer genoeg moeten we weer slecht nieuws melden in verband met de vos in Vlaanderen. Op 13 januari 2012 besliste de Vlaamse regering, op voordracht van Vlaams minister van Leefmilieu en Natuur Joke Schauvliege, tot een uitbreiding van de jachtmogelijkheden op de vos, zagezegd om de schade van vossen op kleinvee tegen te gaan. De vos kon in Vlaanderen al bejaagd worden van 1 oktober tot en met 14 februari, maar in het nieuwe besluit is de vos ook opgenomen in de 'bijzondere bejaging'. Deze regelgeving bestond al voor soorten als everzwijn, wilde eend, konijn en houtduif en voorziet de mogelijkheid tot bejaging van deze soorten buiten de reguliere jachtopeningsstijden om schade te voorkomen. Dit kan enkel onder wat de minister 'strikte voorwaarden' noemt. De

bijzondere bejaging moet optreden binnen een straal van 500 m van waar de schade verwacht kan worden en er moet 24 u op voorhand een e-mail gestuurd worden naar het Agentschap voor Natuur en Bos (meldingsplicht) met daarin een motivatie voor de bejaging.

De minister verwijst naar een unaniem advies van de Minaraad dat zou aangeven dat bijzondere bejaging de beste manier is om te reageren op het toegenomen aantal schadegevallen door vossen. De minister heeft dit advies blijkbaar selectief gelezen, want de Minaraad adviseert volstrekt niet dat dit de beste manier is om op de problematiek te reageren. De Minaraad heeft gewezen op de mogelijkheden binnen de bestaande wetgeving, maar daarbij duidelijk gesteld dat eerst het begrip 'schade' (aan neerhofdieren) duidelijk moet gedefinieerd worden en welke preventieve maatregelen ter bescherming van neerhofdieren eerst moeten genomen worden. De minister zet met haar besluit duidelijk niet in op preventie, maar geeft ermee toe aan een kleine jachtlobby die voor alle houders van neerhofdieren meent te kunnen spreken. Stel je deze nieuwe regelgeving eens voor in het dichtbevolkte Vlaanderen met overal lintbebouwing. Alle vossen zouden nu preventief mogen verwijderd worden uit een gebied van 500 m rond alle kippenhokken... Ondanks wat de minister in haar persbericht beweert, heeft ze de vos in Vlaanderen wel degelijk vogelvrij verklaard. Meer informatie: www.zoogdierenwerkgroep.be → Zorgen → Beschermingsacties → Vossenbeheer

Vos. Foto BARD87